

NS-WANDELING GREBBELINIE

herzien door Lonesome Sparrow
20 september 2018

Begin- en eindpunt voor treinreizigers: treinstation
'Veenendaal-De Klomp' te De Klomp, Gelderland
Begin- en eindpunt voor autoreizigers: TOP 'Fort aan de
Buursteeg' aan de Klompersteeg te Ederveen, Gelderland
Afstand: 20,9 km (vanaf treinstation) of 18,3 km (vanaf TOP);
in beide gevallen in te korten met 2,9 km door het stuk
langs kasteel Renswoude over te slaan

Deze wandeltocht werd in 1999 of eerder toegevoegd aan het
assortiment NS-wandelingen. In 2005 werd het stuk langs kasteel
Renswoude toegevoegd. In 2008 werd de wandeling uit het
assortiment verwijderd. Deze herziening is gebaseerd op de situatie
van 2018. De wandeltocht volgt grotendeels een deel van het
Streekpad Utrechtpad. De eigenlijke rondwandeling begint bij het
Bezoekerscentrum Grebbelinie. Vanaf het treinstation is er een aan-
en aftakroute naar het Bezoekerscentrum die langs het TOP
(Touristisch Overstappunt) Fort aan de Buursteeg loopt.

Verlaat station Veenendaal-De Klomp aan de kant van spoor
1 en ga linksaf. Bij de stoplichten rechtsaf over het trottoir
aan de rechterkant van de weg. Op het grote kruispunt met
stoplichten rechtdoor oversteken via de
voetgangersoversteekplaats aan de rechterkant. Aan de
overkant linksaf nog een keer oversteken, nu gebruik
makend van de verkeerslichten voor fietsers. Aan de
overkant rechtdoor, fietspad langs verkeersweg. Bij de
volgende verkeerslichten rechtdoor oversteken. Aan de
overkant een grintpad op dat rechts van de verkeersweg
Klompersteeg loopt. Dit grintpad voert langs TOP Fort aan de
Buursteeg.

Vanaf het TOP Fort aan de Buursteeg het erlangs lopende
grintpad op en daarop linksaf.

Aan het eind van het grintpad de weg langs de spoorbaan op,
Buursteeg. Deze een stukje volgen tot het 1e pad rechtsaf,
voor Bezoekerscentrum Grebbelinie. Hier begint de eigenlijke
rondwandeling. Hier kom je dus later weer terug. Vanaf hier
volg je het geel-rood gemarkeerde Utrechtpad (markering
laat nogal te wensen over).

Grebbelinie

De Grebbelinie werd in de 18e eeuw aangelegd als
verdedigingsstelsel tussen Rhenen en Amersfoort. Ten oosten van
de linie ligt de laaggelegen Gelderse Vallei die gemakkelijk onder
water gezet kon worden om de vijand tegen te houden. Kaden als de
Slaperdijk en de Groeperkade verdelen dit gebied in kommen,
waarin het water kon worden vastgehouden. Om de kaden te
verdedigen zijn er eind 18e eeuw forten aangelegd. De Grebbelinie
werd na de Tweede Wereldoorlog buiten gebruik gesteld. Gevolg
was dat forten, kaden, sluizen en dammen in verval raakten.
Inmiddels heeft Staatsbosbeheer – in samenwerking met de
stichting Menno Coehoorn – een groot deel van de linie
gerestaureerd.

Voor het bezoekerscentrum rechtsaf het pad op dat door het
Fort aan de Buursteeg voert. Aan het einde rechtdoor een
halfverhard fietspad op, Slaperdijk. Na 900 m kom je uit bij
een verkeersweg. Deze oversteken en rechtdoor verder over
de Slaperdijk.

Na 900 m (onderweg passeer je een bankje) kom je uit op de
Veenweg. Hier rechtsaf en meteen linksaf, asfaltweg,
Munnikenweg. Na 80 m linksaf een plank over. Na 500 m is
er een zijpad naar links. De route gaat nu naar Kasteel
Renswoude en komt dan hier weer terug. Wil je het stuk
langs het kasteel overslaan, ga dan hier rechtdoor en lees
verder bij ☐. Wil je wel langs het kasteel, neem dan hier het
zijpad naar links. Na 100 m kom je bij het Grand Canal.

Kasteel Renswoude en Grand Canal

Voor de aanleg van het Grand Canal diende Versailles als
voorbeeld. Het Grand Canal wordt door beuken omzoomd en vormt
de zichtas vanuit huize Renswoude dat aan het eind ligt. Kasteel
Renswoude is eigendom van en wordt bewoond door de familie
Taets van Amerongen en is alleen op aanvraag te bezichtigen.

Neem het pad links van het Grand Canal. Aan het einde via
het zebrapad de verkeersweg oversteken en rechtdoor de
oprijlaan van kasteel Renswoude op. Voor de slotvijver
linksaf. Volg de paden langs de slotvijver tot je weer terug
bent aan de voorkant van het kasteel. Loop via de oprijlaan
van het kasteel vandaan naar de verkeersweg, steek deze
over en neem het pad links van het Grand Canal. Aan het
einde van het Grand Canal rechtdoor. Terug op de linedijk
linksaf.

☐ De dijk blijven volgen. Na 1,7 km betreed je het Werk aan
de Daatselaar.

Werk aan de Daatselaar

Het Werk aan de Daatselaar is aangelegd op het punt waar de
Slaperdijk en de Groeperkade samenkomen. Toen het nog dienst
deed als vesting waren de wallen kaal om het schootsveld vrij te
houden. De route gaat dwars door het voormalige legerkamp.

Rechtdoor door het Werk. Na een brug linksaf de
Groeperkade op en deze blijven volgen. Bij knooppunt 76 van
fietsroutenetwerk asfaltweg kruisen. Brug over Nederwoudse
Beek over. Je komt uit bij een verkeersweg. Deze oversteken
en rechtdoor de Wittenoordseweg op. Na 500 m, na huisnr.
15, linksaf, een halfverharde weg. Voor boerderij met huisnr.
17 rechtsaf de Groeperkade weer op. Deze volgen tot je
uitkomt bij een verkeersweg, bij restaurant De Dennen.

De verkeersweg oversteken en rechtdoor over de
Groeperkade. Na 700 m betreed je het Werk aan de
Engelaar. Na 150 m ga je een brug over de Lunterse Beek
over.

Werk aan de Engelaar

Het Werk aan de Engelaar is in 1799 aangelegd om de sluis in de
beek te beschermen. Langs de kaden zijn kleine poelen gegraven,
waarlangs amfibieën als kikkers, padden en salamanders, maar ook
waterminnende insecten, zoals libellen en waterjuffers zich kunnen
verspreiden. Langs de randen van deze kaden worden bomen
regelmatig gekapt. Door dit houthakbeheer ontstaat veel variatie in
de begroeiing (dicht-open, hoog-laag), en dat levert een rijke flora
en fauna op.

Na 400 m op een kruising met een asfaltweg (er bevindt zich
hier een bankje) rechtdoor. Hier verlaat je het Utrechtpad.

Na 1,3 km op de volgende kruising met een asfaltweg (ook hier een bankje) ook rechtdoor. Aan het eind linksaf, asfaltweg langs spoor. Na 1,1 km buigt de weg van het spoor vandaan. Aan het eind rechtsaf, Biesbosweg. Na 450 m de weg met een haarspeldbocht mee naar rechts volgen. Je passeert een bankje. Brug over het spoor over. Je komt uit op een driesprong. Voor je ligt de Emminkhuizerberg.

Emminkhuizerberg

De Emminkhuizerberg is een restant uit de ijstijd. Hier duwde het landijs de grond omhoog.

Op de driesprong linksaf. Na 350 m links aanhouden, fietspad langs het spoor. Je komt uit op een halfverharde weg. Linksaf het spoor over. Je volgt het Utrechtpad nu weer.

Na 300 m buigt het vanaf het spoor langs de halfverharde weg lopende fietspad naar rechts. Links van de weg bevindt zich hier de Batterij op de Schalmidijk.

Batterij op de Schalmidijk

Hoe een fort in elkaar stak, is goed te zien bij de Batterij op de Schalmidijk. Op de aarden wal stonden de kanonnen. Daarachter lag een deel van de omgrachting. Het terrein waar de troepen bivakkeerden, bevond zich op de voorgrond. De bunkers stammen uit de Tweede Wereldoorlog.

Volg het fietspad naar rechts over de kade. Meteen passeer je een bankje. Rechts van je bevindt zich het Meeuwenkampje.

Meeuwenkampje

Het Meeuwenkampje is een klein natuureservaat met blauwgraslanden en bloemrijke veldjes met orchideeën. Deze planten gedijen hier dankzij het voedselarme kwelwater dat aan de oppervlakte komt. Het terrein is niet toegankelijk.

Aan het einde van het fietspad langs het spoor blijven lopen. Je komt weer bij het Bezoekerscentrum Grebbelinie.

Na het passeren van het bezoekerscentrum rechtdoor en even verder rechtdoor grintpad op dat langs TOP Fort aan de Buursteeg voert. Aan het eind van het grintpad, bij stoplichten, meteen rechtsaf verkeersweg oversteken en aan de overkant linksaf over het fietspad aan de rechterkant van de verkeersweg. Na 100 m bij stoplichten rechtsaf, Stationsweg. Bij stoplichten linksaf naar station Veenendaal-de Klomp.

